

Aktualiosios Informacijos

79/336

liepos mėn. 16 d., antradienis

Nr. II metai, Seedorf, 1946 m

TRUMANAS PASIRASĖ PASKOLOŠ IŠTATYMĄ

JAV prez. Trumanas pasirašė įstatymą suteikti D. Britanijai paskolą 937.500.000.000 svarų sterlingų sumai.

JAV vyriausybė sutiko duoti Prancūzijai paskolą 650.000.000 dolerių sumai.

MORGAN DEL DP.

UNRRA vyr. direktorius Vokietijoje gen. Morgan pareiškė, kad iš esančių Vokietijoje 717.000 DP 62% pasirodė darbingais. Tai esąs labai didelis %, jei imti domėti jų darbo sąlygas nacių Vokietijoje, kalbinimas KZ-uose ir kitas neigiamas aplinkybės. Šiuo metu daug DP lanko įvairius specialybės kursus.

KĄ SOVIETAI LAIKO VOKIEČIŲ TURTO?

"Tass" oficialiai paskelbė, kad TSRS laikanti vokiečių turtu Austrijoje: visas Vokietijos valstybės ir atskirų jos piliečių pramonės įmones prieš 1938 metus ir nacių valdžios naujai pastatytas, perstatytas, atstatytas ar įgytas pramonės įmones po 1938 metų.

MICHAILOVICIUS NUTEISTAS MIRTĮ.

Belgradas praneša, kad kariuomenės teismas paskelbė savo nutarimą: Michailovičius pripažintas kaltu valstybės išdavimu ir nuteistas mirti su šaudant. Michailovičius turi teisę paduoti malonės prašymą. Per 48 valandas sprendimas turi būti įvykdytas. Kiti kaltinamieji nuteisti: 8 - mirti, 5 kalėti nuo pusantros ligi 20 metų ir 10 nuteisti už akių - 2 mirti ir 8 kalėti.

JAV KEIČIA SAVO POLITIKĄ.

Specialus JAV prezidento Trumano įgaliotinis E. Poley, atvykęs į Frankfurtą, pareiškė spaudos atstovams, kad JAV keičiančios savo politiką. Ryšium su TSRS nepildymu ir prasilenkimais su Potsdamo konferencijos nutarimais (vokiečių turto išvežimas iš Vokietijos ir Austrijos į TSRS), JAV yra priverstos į tai reaguoti ir peržiūrėti Vokietijos reparačių klausimą, kiek tai liečia perdavimą TSRS-gai. Jo, prezidento įgaliotinio, uždavinys ir esąs ta prasme gvildinti šį klausimą.

- Sovietų Vokietijos srityje gyventojams vėl padidintos maisto normos.

RUMUNIJOS PASKELBTAS RINKIMŲ IŠTATYMAS.

- Svarstant Rumunijos parlamente būsimų rinkimų įstatymą, opozicija pasisakė prieš įstatymą ir demonstratyviai išėjo iš salės. Tuomet vyriausybės partijos atstovai pareiškė, kad jei opozicija ir toliau prieštaraus vyriausybei, ji (vyriausybė) apseis ir be jos pritarimo ir įstatymą vis vien vykdys.

- Rumunijos vyriausybė paskelbė rinkimų įstatymą, pagal kurį turės teisę rinkti visi vyrai ir moterys, sulaukę 21 metų amžiaus. Moterys Rumunijoje balsuos pirmą kartą. Parlamentas renkamas 4 metams. Rinkimines komisijas skirs vyriausybė.

Opozicija įstatymu nepatenkinta ir padavė tuo reikalu skundą.

TSRS KARO NUOSTOLIAI.

Sovietų spauda skelbia oficialias žinias, kiek TSRS turėjo karo nuostolių. Pasak tų žinių žuvo virš 7 milijonų TSRS piliečių. Sugriauta 1710 miestų, 70.000 kaimų, 32.000 pramonės įmonių, tame skaičiuje 1135 anglių-kasyklų, 3000 naftos šaltinių įrengimų. Sunaikinta 34 geležinkelio linijos su 65.000 km bėgių, 13.000 tiltų, 4100 stočių, 15.800 garvežių, 42.800 vagonų. Be to, buvo sugriautos 89 laivų statyklos ir 2766 bažnyčios.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

-Šiuo metu iš Vengrijos į Vokietiją jau repatrijuota apie 130.000 vokiečių. Liko dar repatrijuoti apie 80.000 vokiečių.

-Vengrijos ministeris pirmininkas Nagi pareiškė savo nepasitenkinimą Paryžiaus konferencijos nutarimais, kurie liečia Vengriją.

-Arabai prašys popiežių palaikyti juos kovoje prieš žydus. Arabų delegacija išvyks iš Palestinos į Romą trečiadienį.

-Tarptautinis Raud. Kryžius praneša, kad, nežiūrint į visas pastangas, nepasisekė sueiti į kontaktą su TSRS dėl žinių teikimo apie vokiečių kar belaisvius TSRS.

-2510 vok. karo belaisvių grįžo iš Jugoslavijos į Vokietiją, iš Norvegijos - 3400 ir iš TSRS - 140.

L.T.B. Komiteto pranešimas.

Britų Karo Valdžios Kvotų Komisija prašo pranešti stovyklos gyventojams, kad nuo šiol kiekvienas gaus atskirus kvietimus atvykti į komisiją. Kvietimai bus įteikiami prieš dvi dienas.

Kvotų komisija išpėja nurodytą dieną iš stovyklos nepasisalinti ir griežtai laikytis kvietime nurodytos valandos.

Mūsų krepšininkai Špakenberge.

Užvakar, t.y. pereiną sekmadienį mūsų krepšinio komanda lankėsi Špakenberge (už Hamburgo), kur turėjo draugiškas rungtynes su vietine komanda. Rungtynių rezultatai 24:20 Špakenberge lietuviai naudai. Mūsų komanda ši kartą blogai išnaudojo baudas. Bendrai žaidimas buvo darnus. Imant dėmesį, kad mūsų komandai teko žaisti neįprastoje jiems aikštėje, rungtynes reikia skaityti pasisekusias.

V. D.

MONARCHIJOS IR MONARCHIZMAS EUROPOJE

(tęsinys iš Nr. 78/335)

Anglijos tautos nesvyruojas tikėjimas į savo monarchiją ir šios monarchijos laimėjimai padarė ją santvarkos idealu viso pasaulio akyse. Anglijos nerašyta konstitucija daug padeda monarchijos patvarumui, nes ši konstitucija gali kiekvienu metu prisitaikyti laiko reikavimams ir todėl yra be galo lanksti.

Vykęs konstitucinės monarchijos tipas Skandinavijoje yra Švedija. Jos Konstitucija pasiremia dvilypu valdymo principu - tarp karaliaus ir parlamento. Švedijos konstitucija parašyta 1809 metais, 1905 metais švedai įsteigė parlamentą, tačiau konstitucijos žodžiais „Karalius vienas valdo šalį“ liko nepaliesti. Tai suprantama, tik atsižvelgus į švedų konservatizmą, ir todėl Švedijos valdymo forma turi daug panašumo į angliškąją.

Norvegiją atsiskyrė plebescito būdu nuo Švedijos 1905 metais. Jos valdymo elementai sudaro kairiųjų partijų daugumą su gana stipria tendencija į respublikinę santvarką. Tačiau visgi daugumoje pasisekė, atsižvelgiant į tautos kairiųjų nusistatymą, už parlamentarinę monarchiją. Karalius Haakon VI viešpatuoja nuo 1906 metų. Antrojo pasaulinio karo metu buvo priverstas pasitraukti iš savo šalies ir, pasibaigus karui, grįžo atgal. Jo sūnus

Olaf karo metu vadovavo norvegų kariuomenei ir kartu su sąjungininkais pasirašė vokiečių kapituliacijos aktą.

Danija yra nuo 1915 metų parlamentarinė monarchija ir ją valdo karalius Kristijonas X. Vokiečiams okupavus Daniją, jis liko savo šalyje. 1943 m. rugpjūčio mėn. 29 d. danai sukilo prieš okupantus, bet buvo žiauriai numalšinti. Vokiečiai su siaurine karaliaus valdžią, įvesdami savo „Zivilverwaltungą“. Tuomet karaliaus buvimas šalyje tik teigiamai atsiliepė į šiaip sunkią tautos padėtį. 1945 m. gegužės mėn. 4 d. vokiečiai Danijoje kapituliovo ir karalius Kristijonas vėl užėmė sostą.

Balkanuose Graikija greitai laiku pasirinko monarchiją ar respubliką. Graikijos karalius Jurgis II šiuo metu gyvena užsienyje ir su juo susitarta, kad graikų tautoje š. m. rugsėjo mėn. 1 d. bus prarastas plebescitas. 1925 metais Graikija virto respublika, kuri tvėrė iki 1935 metų, kai tauta vėl pasisakė už monarchiją. Vokiečiams ir italams užėmus Graikiją, Jurgis persikėlė į Londoną ir įsteigė egziline vyriausybę. Karo veiksmams pasibaigus, Graikijoje kilo pilietinis karas ir todėl karalius, norėdamas nepakenkti tautai ir paklausti jos sprendimo, paskyrė arkivyskupą Demaskinorą regentu. Karalius neturi vaikų ir sosto įpėdiniu yra karaliaus brolis Povilas.

Bulgarijos karalius Borisas II prisidėjo prie šalies valstybių. 1943 metais jis mirė ir sostą turėjo užimti jo 6 metų amžiaus sūnus Simeonas II. Jo vietoje „šalį valdė“ trys regentai.

Karui prasidėjus, vietoje nepilnamečio karaliaus, Rūmūniją valdė regentas ir diktatorius Antonescu. Jis privertė rumūnus kariauti prieš sąjungininkus ir karą pralaimėjo. Dabartiniu metu, Mikolas I sulaukė 24 metų amžiaus ir formaliai skaitomas Rumūnijos karaliumi.

Jugoslavijos karalius Petras II, veržiantis vokiečių ir vengrų kariuomenei į kraštą, pasitraukė į Londoną, kur sudarė egz. vyriausybę. Karas pasibaigė, bet sovietų kariuomenė, išvyjusi okupantus, liko Jugoslavijoje. Tuomet Petras II paskyrė kraštui valdyti regentinę tarybą, kuri savo ruožtu išrinko ministerių pirmininku Tito.

(b. d.)